

Στις 23.4.2018 έγινε στην Αθήνα, στο Πνευματικό Κέντρο της Ι.Κ. Αθηνών, εκδήλωση που διοργάνωσαν το ΚΙΣΕ και οι εκδόσεις Αλεξάνδρεια για την παρουσίαση του βιβλίου «Κι όμως όλοι τους δεν πέθαναν. Η καταστροφή των Ελληνοεβραίων της Θεσσαλονίκης κατά τη Γερμανική Κατοχή», του Ισαάκ Ματαράσσο.

Πρόκειται για εμπλουτισμένη επανέκδοση του βιβλίου που ο γιατρός Ισαάκ Ματαράσσο, από τη Θεσσαλονίκη, δημοσίευσε το 1948 καταγράφοντας τον διωγμό και την εκτόπιση των Εβραίων της Θεσσαλονίκης και μεταπολεμικά τις μαρτυρίες που συνέλεξε από τους επιζώντες ομήρους τους οποίους περιέθαλπε ως γιατρός. Για την παρουσίαση της νέας έκδοσης ήρθαν στην Ελλάδα τα εγγόνια του Ματαράσσο, Φρανσουά και Πασκάλ.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο Πρόεδρος ΚΙΣΕ **Δαυίδ Σαλιτιέλ**, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημασία της συγκεκριμένης μαρτυρίας λόγω της εγγύτητάς της με το Ολοκαύτωμα, και ο εγγονός του συγγραφέα **Φρανσουά Ματαράσσο**, ο οποίος αναφέρθηκε στην έντονη προσωπικότητα του παππού του, όπως του έχει μεταφερθεί από τις διηγήσεις του πατέρα του Ρομπέρ. Χαρακτηριστικά ο Φ. Ματαράσσο τόνισε πως παρότι ο πατέρας του μετανάστευσε πολύ νέος και η οικογένεια έχτισε τη ζωή της στην Αγγλία και τη Γαλλία, οι αναμνήσεις του από τη Θεσσαλονίκη ήταν πάντα ζωντανές και μετέδωσε τους δεσμούς και την αγάπη του για την Ελλάδα στα παιδιά του. Αφού αναφέρθηκε στις περιπέτειες και τον χωρισμό των μελών της οικογένειας κατά την Κατοχή, καθώς και στο πάθος του παππού του να καταγράφει τα πάντα «για να μάθει ο κόσμος», ο Φ. Ματαράσσο έκλεισε την ομιλία του ευχαριστώντας τους συντελεστές της εκδήλωσης και της έκδοσης, φανερά συγκινημένος από το ενδιαφέρον και την εκτίμηση που η Ελλάδα και η εβραϊκή κοινότητα τρέφουν για την οικογένεια Ματαράσσο, όπως είπε χαρακτηριστικά.

Ακολούθησε η εισαγωγική ομιλία της ιστορικού **Οντέτ Βαρών - Βασάρ**, η οποία ήταν και η συντονίστρια της εκδήλωσης. Η Ο. Βαρών - Βασάρ καλωσόρισε την έκδοση επισημαίνοντας ότι έρχεται σε μία κατάλληλη χρονική στιγμή καθώς οι μαρτυρίες και οι μελέτες γύρω από το Ολοκαύτωμα αποκτούν νέα αξία υπό το

πρίσμα της σημερινής εποχής. Επίσης, ενέταξε το βιβλίο αυτό στην τριλογία της σειράς «Θέματα Εβραϊκής Ιστορίας» των εκδόσεων Αλεξάνδρεια, που περιλαμβάνει την επανέκδοση των χειρογράφων του Μαρσέλ Νατζαρή και το βιβλίο του Λεόν Σαλτιέλ με τις πρωτοδημοσιευόμενες επιστολές τριών Εβραίων μητέρων από το γκέτο της Θεσσαλονίκης στους γιους τους.

Η ομότιμη καθηγήτρια Φιλολογίας του Α.Π.Θ., **Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου** μίλησε για τις διαφορετικές πτυχές της προσωπικότητας του Ισ. Ματαράσσο, τον επιστήμονα -γιατρό, τον άνθρωπο, τον λόγιο, τον χρονογράφο της Κατοχής και των μαρτυριών των επιζώντων, όπως τις γνώρισε και τις εκτίμησε μέσα από την επιμέλεια του υλικού του βιβλίου, των χειρογράφων του Ματαράσσο, και την επικοινωνία της με την οικογένειά του και τα εγγόνια του. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε η ομιλήτρια στη συνεργασία της με την 87χρονη σήμερα νύφη του, την ιστορικό Πολίν Ματαράσσο, η οποία, έχοντας διατηρήσει το αρχείο του συζύγου και του πεθερού της, έγραψε και την εισαγωγή του βιβλίου.

Ο ιστορικός **Δημήτρης Βαρβαρίτης**, μέσα από τις δικές του έρευνες σε αρχεία και βιβλιοθήκες του εξωτερικού, παρακολούθησε την πορεία των εργασιών του Ματαράσσο (σε δακτυλογραφημένες μεταφράσεις στα αγγλικά και τα γαλλικά) στο Σύδνεϋ, την Τουλούζη, τις ΗΠΑ, τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα.

Η ιστορικός **Ελένη Μπεζέ**, παρουσίασε την εισήγησή της με παράλληλη προβολή σημαντικού φωτογραφικού υλικού για τον Ισαάκ Ματαράσσο, το έργο του και τον ρόλο του στην αμέσως μεταπολεμική περίοδο για την ανασυγκρότηση των εβραϊκών κοινοτήτων. Συμβολικός είναι ο δεσμός της ομιλήτριας με την αρχική έκδοση του 1948 του βιβλίου, που είχε εκδοθεί στο τυπογραφείο του παππού της Μπεζέ.